

Výzva Budování kapacit pro rozvoj škol II
Povinně volitelná aktivita č. 7

Didaktický posudek programu

Dva odborné a didaktické posudky jsou součástí finální verze každého vytvořeného programu. Dva posuzovatelé zpracovávají posudky nezávisle jeden na druhém a současně se nepodílejí na tvorbě posuzovaných programů a s nimi souvisejících materiálů. Smysl a podmiňky zpracování odborných a didaktických posudků jsou uvedeny v Pravidlech pro žadatele a příjemce – specifická část, kap. 5,2,4.

Případné připomínky a návrhy posuzovatelů příjemce vypořádá a žádá posuzovatelům (kteří zpracovali původní posudek) následně vypracování nového posudku. Podmínkou pro schválení výstupu jsou dva doporučující posudky, které budou součástí finální verze programu.

Schvalující posudky potvrzují soulad nově vytvořeného programu se zaměřením výzvy, soulad se strategickými dokumenty, s pojetím Kompetencí pro demokratickou kulturu, s požadavky na výstupy této aktivity a potvrzují potřebnou odbornou a didaktickou úroveň vytvořeného programu.

I.

Příjemce	České vysoké učení technické v Praze
Registrační číslo projektu	CZ.02.3.68/0.0/16_032/0008181
Název projektu	Informace pro rozvoj demokratické společnosti
Název vytvořeného programu	Block č. 7 - Informace k demokratické společnosti
Pořadové číslo zprávy o realizaci, ke které je posudek dokládán	

1

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

II.

1. Celkové zhodnocení programu	
a) Je název programu srozumitelný a vyjadřuje jeho obsah?	Název vytvořeného programu <i>Informace k demokratické společnosti s konkretizací Zákon o svobodném přístupu k informacím v praxi</i> je srozumitelný a koreluje s obsahem. Podtitul dostatečně definuje a rozvádí abstraktnost obecnějšího názvu. Název programu zřetelně signalizuje, že půjde o interpretaci zákona. Příspěbenou cílové skupině, která má věst k relevantnímu pochopení právní terminologie vztahené k občanským právům a povinnostem, tzn. srozumitelně vysvětlit tuto obecnou právní normu zajišťující právo veřejnosti na informace, jimiž disponují státní orgány a orgány veřejné samosprávy. Laicky řečeno: vyznat se v tom, na co mám automaticky nárok anebo nárok na požádání, dále i na jaké informace žadatel za určitých podmínek nemusí mít nárok.
b) Odpovídá název programu názvu, který příjemce uvedl do přílohy žádosti o podporu Přehled vytvářených programů a zvolených tematických oblastí?	Název programu odpovídá názvu, který příjemce uvedl do žádosti o podporu <i>Přehled vytvářených programů a zvolených tematických oblastí</i> . Také je jednoduše ve všech existujících předložených dokumentech. Program zde vychází ze zákona č. 106/1999 sb. o svobodném přístupu informací, reaguje na něj vytvořením této vzdělávací nabídky.
c) Je jasné stanovení cíle programu?	Cíle programu, jak jsem již částečně uvedl v bodu a), jsou jasně stanoveny a srozumitelné. Posluchači budou seznámeni se základními pojmy právní terminologie a především získají klíčové kompetence, jak s tímto zákonem pracovat, aby byly uspokojeny jejich občanské potřeby v demokratické společnosti. Jen malé upozornění: do klíčové kompetence „porozumět pojmu informace“ bych vsunul jednu dvě věty, co je to „komunikace“, neboť například v <i>Métodice pro učitele</i> se mluví o komunikaci s úřady. Pojem informace a komunikace se sémioticky (nikoli právně) v běžném, laickém používání překrývá a pak může být pro člověka informací např. „sluneční záření“ nebo stopa zvířete ve sněhu. Klíčové kompetence jsou směřovány k tomu, aby žadatelé-studenti byli schopni naplňovat potenci aplikace procesních znalostí a také vědět; napsat žádost o informaci či rozhodnutí o vydání nebo nevydání (neposkytnutí) informace.
d) Je dosažení vzdělávacího cíle programu reálné?	Dosažení vzdělávacích cílů je reálné, neboť program je postaven na adekvátním propojení teoretického modulu (výuka, přednášky apod.) s praxí (exkurze, praktické dílny apod.), jejíž součástí je i samostatná práce se studenty založená na pestré kombinaci metod. Lze předpokládat, že po naplnění programu budou mít studenti základní znalosti (vědomosti) i praktické dovednosti, jak se snadněji orientovat ve svých právech a povinnostech a budou zvládat běžné komunikační situace, jak realizovat vyřízení žádosti o informace.

2

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

- e) Je vzdělávací cíl stanoven v souladu s Kompetencemi pro demokratickou kulturu – viz kap. 2 Pravidel pro žadatele a příjemce – specifická část?

Vzdělávací cíl je v souladu s Kompetencemi pro demokratickou kulturu (kap. 2 Pravidla pro žadatele a příjemce – specifická část).

- f) Pokud je program určen dětem a žákům, jsou rozvíjeny odpovídající klíčové kompetence? Je vzdělávací cíl stanoven v souladu s příslušným RVP?

Program je určen středoškolským studentům, zejména gymnázii a byl ověřován v třetím ročníku. Klíčové kompetence jsou srozumitelně specifikovány a jsou demonstrovány na příkladech odpovídajících běžné české realitě. Vzdělávací cíl byl stanoven v souladu s příslušným RVP, neobjevuje se však ve třetím ročníku, ale ve druhém ročníku v rámci občanské výchovy, která je v tomto období v podstatě vyhradená zaměřena na informace vedoucí k rozvoji demokratické společnosti. Přesunutí o rok později však může být paradoxně výhodou, neboť tu bude určitý časový odstup na praktické „zažít“ teoretických vědomostí už vzhledem k tomu, že jde o právně náročné téma, které předpokládá určitý stupeň abstraktního myšlení.

- g) Pokud je program určen pedagogům, odpovídá vzdělávací cíl programu potřebám jejich pedagogické praxe?

Program není primárně určen pedagogům, ale může být využitelný zprostředkovat v jejich pedagogické praxi jako doplněk občanské výchovy nebo v rámci mezipředmětových vztahů. Vytvořený *Manuál pro studenty* a hlavní *Metodika pro učitele* v podstatě poskytují spolu ucelenou monografickou studii, jakousi učebnicovou příručku interpretující zákon o svobodném přístupu k informacím. Míra zjednodušení odborného stylu je sice minimální, ale struktura textu umožňuje dostatečné vnímání základních informací. Uveřejnění Přílohy č. 1 Zákona č. 106/1999 sb. o svobodném přístupu k informacím v *Metodice*... má smysl pouze pro pedagogy nikoli pro studenty, kteří nebudou hledat informace pro své rozhodování v bohatém poznámkovém aparátu anebo v podkladech pro Judikaturu soudů – ASPI (od str. 96).

- h) Je jasně stanovena cílová skupina?

Už jsme konstatovali, že jde o středoškolskou, spíše o gymnaziální cílovou skupinu. Program předpokládá, že bude ověřován na vzorku 15 studentů třetího ročníku Gymnázia J. A. Komenského v Novém Strašci. S tím však nekoresponduje *Zpráva o ověření programu v praxi*, kde se jako cílová skupina uvádí 15 studentů kvinty A Gymnázia Františka Palackého v Neratovicích (1). Vzhledem k teoretické náročnosti tématu Program by potřeboval větší časovou dotaci pro výuku (zde 6 hodin) anebo redukci učiva. Jak *Pracovní list* a *Manuál* v podstatě vykládovým stylem kopírují odborný právní styl, který je obtížně percepovatelný touto věkovou skupinou. Pomohlo by výrazné krácení textové části anebo její částečné přiblížení k populárnějšímu podání.

3

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽI A TĚLOVÝCHOVY

- i) Odpovídá zvolená cílová skupina programu údaj, který uvedl příjemce do přílohy žádosti o podporu Přehled vyvářených programů a zvolených tematických oblastí?

Zvolená cílová skupina je táž, kterou příjemce uvedl do přílohy žádosti o podporu Přehled vyvářených z programů a zvolených tematických oblastí.

- j) Odpovídá zaměření a obsah programu zvolené cílové skupině?

Zaměření a obsah vyvářeného programu vealku odpovídá zvolené cílové skupině, platí zde však konstatování z bodu h), že projektu by prospělo zjednodušení textové části v *Manuálu* a v *Pracovním listu*. Právní styl je totiž založen na dlouhých souvětích s frekvencích přípuskových a podmínkových vedlejších vět, což je pro běžné vnímání velmi náročné. Pokud se však výklad transformuje do příčinných a účelových vět, které také naplňují explikaci, je vnímání přístupnější. Uvědomují si však, že je to v tomto případě velmi obtížné: u právního odborného textu rozhodují jednotlivá slova, jejichž výpuska by mohla změnit nežádoucím způsobem význam. Proto by pomohla např. grafizace textu: zatačení definic, které jsou nezbytné pro realizaci programu a třeba kurzivování už jen doplňujících informací, které tuto definici rozvádějí. Obecně rozlišit povinné penzum, důležité informace a informace (alternativní) jen pro zájemce, např. cestou typografie a grafické prezentace (prostrkané, verzálka, tučné, kurzíva, více nadpisů a různorodost v titulcích). Na konec výkladových bloků v *Manuálu* zatučovat klíčová slova anebo dávat anotující text.

- k) Pokud se jedná o program s uzpůsobením pro žáky se SVP ve smyslu společného vzdělávání, je splněna podmínka, že její mohou žáci se SVP bez problému absolvovat?

Nejedná se o program s uzpůsobením pro žáky se SVP ve smyslu společného vzdělávání.

- l) Odpovídá obsah a pojetí programu Kompetencím po demokratickou kulturu a pojetí aktivity č. 7 ve výzvě?

Obsah a pojetí předkládaného programu odpovídá Kompetencím pro demokratickou kulturu a pojetí aktivity č. 7.

- m) Není koncepce programu v rozporu s pojetím Kompetencí po demokratickou kulturu a pojetím aktivity č. 7 ve výzvě?

Koncepce předkládaného programu není v rozporu s pojetím Kompetencí pro demokratickou kulturu už proto, že program v klíčových kompetencích je směřován k rozvoji občanské a ekonomické, částečně i členářské i finanční gramotnosti. Student tak bude schopen se efektivně na základě vyselektovaných informací rozhodovat a orientovat se v moderní společnosti jako její uvědomělý občan

- n) Odpovídá obsah programu zvolené tematické oblasti (viz kap. 5.2.4 Pravidel pro žadatele a příjemce – specifická část), kterou příjemce uvedl do přílohy žádosti o podporu Přehled vyvářených programů a zvolených tematických oblastí?

Obsah programu zvolené tematické oblasti odpovídá obsahu, kterou příjemce uvedl do přílohy žádosti o podporu Přehled vyvářených programů a zvolených tematických oblastí. Jak výkladové části, tak konkrétní náplň uvedených tematických bloků komplexně pokrývají problematiku, která zahrnuje

4

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽI A TĚLOVÝCHOVY

základní práva a povinnosti, omezení informace a vysvětlení procesu poskytnutí či odeptění informace. Všechny texty se v podstatě soustřeďují na interpretaci *Zákona o svobodném přístupu k informacím* a na důsledky, které z jeho uplatňování pro jednotlivého občana vyplývají.

o) Odpovídá hodinová dotace obsahu a cílům programu?

Hodinová dotace představuje ve svém celku 16 hodin po 45 minutách a správně mají převahu dílny a exkurze (10 hodin) nad teoretickou výukou (6 hodin). Ideální podle mého názoru by bylo stažení teoretického bloku do 4 hodin. Myslím, že by bylo možno omezit např. v *Pracovním sešitu* první kapitulu vysvětlující základní pojmy a spíše se soustředit na proces na poskytování či odeptění informací a na tvorbu žádosti a odvolání. To je však jen marginální upozornění. Pracovní list je zde vypracován vzorově, pouze v kontrolních otázkách by měla být větší formální pestrost (např. zatrhávání možností) a měly by být v závěru zpečetované správné odpovědi, aby si žák mohl průběžně ověřovat, zda postupuje správně (nemusí to být jen na znalosti a pochopení předchozího textu). Výhodou je zde, že hodinové dotace přednáškám, dílnám apod. jsou konkrétně stanoveny.

p) Je program zpracován na dostatečné grafické úrovni s využitím vzoru přílohy pro vzdělávací program (viz vzor na webu MŠMT)?

Program je zpracován na solidní grafické úrovni a využívá vzor přílohy pro vzdělávací program (vizor na webu MŠMT). Jak jsem již uvedl v předchozím bodu, postrádám větší grafickou pestrost, která by umožnila lepší a rychlejší orientaci v textové části, ale zároveň oceňuji práci, kterou autorka odvedla při didaktické úpravě náročného textu. Důležité je, že text není souvislý, ale je členěný. Rozhodně bych však pro budoucnost doporučil uvádět klíčová slova a shrnující anotače v závěrečné části výkladových tematických bloků.

q) Je program zpracován ve všech částech, které obsahuje vzor přílohy pro vzdělávací program (viz vzor na webu MŠMT)?

Program je zpracován ve všech částech podle vzoru přílohy pro vzdělávací program MŠMT.

r) Obsahuje program všechny povinné dílčí výstupy vzdělávacího programu tak, jak jsou uvedeny v popisu aktivy č. 7 v Pravidlech pro žadatele a příjemce – specifická část?

Program má všechny povinné dílčí výstupy vzdělávacího programu uvedené v popisu aktivy č. 7 (*Pravidla pro žadatele a příjemce – specifická část*).

s) Obsahuje program všechny povinné dílčí výstupy vzdělávacího programu minimálně tak, jak je příjemce uvedl v příloze žádosti o podporu Přehled klíčových výstupů k naplnění indikátorů projektu ESF?

Program obsahuje všechny povinné dílčí výstupy vzdělávacího programu, které příjemce původně uvedl v žádosti o podporu *Přehled klíčových výstupů k naplnění indikátorů projektu ESF*.

t) Proběhlo ověření programu dle podmínek uvedených v Pravidlech pro žadatele a příjemce – specifická část – viz kap. 2 a kap. 5.2.4?

Program byl ověřen podle podmínek uvedených v *Pravidlech pro žadatele a příjemce – specifická část*.

u) Je součástí finální verze programu Zpráva o ověření programu v praxi (viz vzor na webu MŠMT)? Byly do finální verze programu skutečně zapracovány poznatky z ověření programu v praxi?

Součástí finální verze programu je *Zpráva o ověření programu v praxi*.

v) Vypírádal a zpracoval příjemce Všeše případné připomínky a návrhy, pokud jste je před vypracováním této finální verze posudku vznesl/a?

Případné připomínky a návrhy před vypracováním této finální verze posudku nebyly vzneseny.

w) Jaké jsou slabé a silné stránky programu?

Slabé stránky programu nejsou zřetelné.

1. Manuál by mohl být textově stručnější.
2. Grafická struktura textu by měla být variabilnější a více formálně členěna (titulování, odlišení formy a typů písma apod.).
3. V *Metodice* a v *Manuálu* je seznam literatury (pro studenty) v podstatě nevyužitelný, je spíše určen pro právní znalce. Chybí tam nějaká popularizační příručka v tištěné formě, která se např. zabývá touto právní problematikou a která by mohla sloužit zájemcům-studentům o prohloubený výklad.
4. Totéž platí i pro odkazy na judikatury soudů – je to důležitě pro znalce, nikoli pro studenty.
5. V *Pracovním listu* (ale i v *Metodice*, str. 29) chybí správné výsledky v kontrolních otázkách.

Silné stránky:

1. Schopnost srozumitelně podat a přiblížit složitou právní problematiku *Zákona o svobodném přístupu k informacím*.
2. Oceňuji podrobně rozpracovaný obsah programu do jednotlivých tematických bloků.
3. Relativní vyváženost teoretické přípravy a praktické části v podobě dílen a exkurzí.
4. Program může být využitelný i dalšími subjekty.
5. Dobře nastavená charakteristika i dosažitelnost zvolených cílů v podobě klíčových kompetencí.

x) Jak hodnotíte celkové zpracování programu a jeho kvalitu? Vložte slovní hodnocení. Pokud byste měla program ohodnotit známkou, jakou mu udělíte? Známkování jako ve škole, tj. od jedničky (nejlepší hodnocení) do pětky (nejhorší hodnocení).

Celkové zpracování programu po odborné stránce je velmi kvalitní. Autorka se zároveň systematicky snaží o didaktickou propracovanost programu. U těchto programů, pokud autor není specializovaným didaktikem, tento aspekt vždy pokulháva za odbornou fundovanost. Přiděložený program však není tento případ. Autorka dobře formuluje a má schopnost srozumitelně stylizovat a vysvětlovat. Drobnou připomínku, jak vyplývá z předchozích bodů, mám ke grafické prezentaci obsahové složky programu (potřeba větší grafické struktury).

Program hodnotím známkou: **2 (velmi dobře)**

y) **Doporučujete program k realizaci tvůrcem programu?**

Program lze jednoznačně doporučit k realizaci tvůrcem programu. Ten má modelový charakter, jedná se o důležitou problematiku nezbytnou i pro běžný občanský život. Program je dobře rozpracován po obsahové i formální stránce, takže může být bezproblémově aplikován. Studenti po absolvování programu získají, resp. si osvojí relevantní klíčové kompetence potřebné pro život v demokratické společnosti.

z) **Doporučujete program k realizaci i dalšími subjekty?**

Program doporučuji k realizaci i dalšími subjekty. Jde o závažnou právní problematiku, která se dotýká nejen studentů, ale i běžných občanů žijících v demokratické společnosti. Lze předpokládat, že v rámci projektu IRDS bude k dispozici veřejnosti v dostupné licenci ke svobodnému využití. *Manuál* po doplnění odborné literatury by mohl fungovat jako popularizační monografická příručka s didaktickou aplikací (tento typ příruček i na horší úrovni komerčně vydává nakladatelství Grada), kde v příloze by byly modelové úkoly v pracovním listu a sešitech.

2. **Zhodnocení programu z didaktického hlediska**

a) **Jsou zvolené metody, postupy a formy výuky/realizace programu vhodné?**

Program propojuje teoretickou výuku se samostatnou prací studentů v hodinách, na exkurzích a v dílnách. Zároveň se snaží o kombinaci nejrůznějších metod, z nichž převažují především metody klasické a komplexní. I přes deklarování této kombinace je tu jistá monotónnost v užití aktivizačních metod. Práce s pracovním listem a sešitem v kontrolních otázkách, kde absentují správné odpovědi, je založena pouze na doplnění nebo zahrávání (test) správné odpovědi. Ovčívání by zde mohlo probíhat i logicky na základě správného porozumění textu, se kterým by se následně pracovalo (např. podtrhování správného pojmu či eliminace nesprávného). Anebo dialog transformovat např. do formy dramatizace textu (znázornění scénkou). Ačkoli tato aktivizační metoda je určena spíše druhému stupni, současná zkušenost ukazuje, že i tuto metodu je možné na středoškolské úrovni úspěšně nasadit.

b) **Odpovídají zvolené metody, postupy a formy dané cílové skupině?**

Zvolené metody v podstatě odpovídají cílové středoškolské skupině. Platí zde to, co je napsáno v předchozím bodu: praktická část v dílnách a na seminářích by mohla být více aktivizační. Je příliš monologická a výkladová. Oceňují však využívání prezentace v Powerpointu a nasazení dataprojektoru. V pracovních sešitech v kontrolních otázkách rovněž forma mohla být více pestřejší, např. u tematického bloku č. 7 využít manažerské hry v rámci skupinové práce (je to výborná idea, kterou autorka připomenula, ale tato idea zde není více rozvedena). Nebo vytvořit text, ve kterém by studenti na základě teoretických znalostí se museli rozhodovat (formou kritického čtení – čtenářské gramotnosti) například, co patří pod ochranu jmen a rodových čísel (co je a co nemá být součástí základních osobních údajů). Poměr teorie a praxe je nastaven v ideálním poměru 1 : 3.

c) **Odpovídá obsah a odborná náročnost programu zvolené cílové skupině?**

Obsah a program odpovídá zvolené středoškolské skupině. Pomohla by intenzivnější grafická struktura textu a jeho typografická prezentace (základní rozložení textu na povinné a rozlišující informace). Do *Manuálu* by bylo třeba za jednotlivé bloky umístit slovníček cizích klíčových slov. Také by bylo dobré, aby tu byla zakomponována zpětná vazba, aby studenti v rámci dílení sami hodnotili, co se naučili a co jim obsah programu přinesl.

d) **Pokud je program určen pro děti a žáky, jsou zohledněny věkové zvláštnosti dané cílové skupiny?**

Jak jsme již uvedli, program je primárně určen středoškolským studentům. Této zkušenosti odpovídají i metody. Nejde primárně tudíž o program pro děti a žáky základních škol.

e) **Pokud je program určen pro pedagogy, jsou z hlediska andragogiky zvoleny odpovídající formy výuky?**

Program není určen bezprostředně pro pedagogy, ale *Manuál* i *Metodika* v podstatě představují klasičnou učebnicovou příručku rozšiřující vědomostní horizont této skupiny i v její praktické činnosti: jde totiž z odborného hlediska o náročný text.

f) Je v programu zvolena a realizována vhodná forma motivace cílové skupiny?

Motivace je zde zakomponována, protože program je založen nejen na získání znalostí a vědomostí, ale především postaven na osvojení praktických dovedností (jejich procvičování zde převažuje). Jsou to kompetence demokratického občana založené na sdílení a osvojování informací. Vhodné je i omezené časové trvání přednášek (45 minut a nikoli 90 minut) a výkladu (monologické metody). U tematických bloků (č. 1-7) postrádám vyhodnocení, které by s pedagogy prováděli sami studenti.

g) Jsou využity vhodné aktivizační metody?

Program s aktivizačními metodami částečně počítá, ale mohly být více využity, je zde jen řízený rozhovor, dialog a heuristické metody. Asi bych kladl větší důraz na herní prvek, např. na prezentaci scének ve dvojici nebo ve skupinách, aby se posílila vlastní práce studentů. Uvědomuji si, že u takto náročné problematiky lze těžko „nasadit“ např. zážitkové učení, ale např. modelová hraná scénka, v níž žadatel jedná s úřady a argumentuje, proč potřebuje svobodnou informaci (a naopak – úřad argumentuje tím, že tato informace do *Zákona o svobodném přístupu k informacím* nepatří apod.) by byla vhodná.

h) Jsou v programu využívány vhodné didaktické pomůcky?

Didaktické prvky jsou v programu a uvedeny a také adekvátně využity u všech tematických bloků v praktické složce: např. dataprojektor, whiteboard, PC, sešity, tabule, popisovač ad.). Interaktivní prezentace je nedílnou součástí celého programu.

i) Je metodika programu zpracována na potřebné didaktické úrovni?

Metodika programu je na solidní úrovni, tematické bloky jsou detailně popsány a rozvedeny. Lze tu zopakovat výhradu, že u kontrolních otázek v materiálech se nevyskytují někde vzadu správné odpovědi. Podstatným nedostatkem je, že u většiny úkolů – otázek jednoznačně dominují otevřené odpovědi. Jejich správnost souvisí se skutečností, zda student dobře pochopil otázku. Za přínos považuji, že všechny dílny počítají s diskusí studentů. Vzorem by zde mělo být shrnutí základních informací v bodech na tabuli a poté promítnutí na dataprojektoru jako anotující rekapitulaci získaných poznatků. V dílnách vládné neformální uvolněná atmosféra pro studenty a získané dovednosti jsou pak lépe fixovány.

j) Obsahuje program všechny potřebné materiály, prezentace, odborné texty, baterie příkladů dobré praxe, seznam doporučené literatury, internetové odkazy, klíče k listům úkolů, křížovek, kvízů, poznatky z ověření v praxi atd.?

Program se snaží o využití potřebných materiálů, jsou zde kombinovány různé formy práce, ale postrádám další formy cvičení, třeba přiřazování, mohla být sestavena i křížovka, tajaneka, roháček nebo doplňovačka, doplňování vět, kvíz nebo znalostní test. Uvědomuji si obtížnost těchto forem při odborném právním textu, ale je mylná představa, že tyto formy jsou dnes pro středoškolačky už nevhodné z věkového hlediska a mentálního pochopení.

k) Jak hodnotíte celkovou didaktickou úroveň programu?

Celková didaktická úroveň programu je sice vysoká a svědčí o tom, že autorka si se sestavením obsahu dala značnou práci, nicméně jeho úroveň snižují víceméně stejná typologie úkolů v pracovních listech, které jsou koncipovány monotónně (napíš, uveď). Možné by bylo vytvořit i úkoly doplňovací, dále vyhledá, podtrhni ad., zvláště z toho důvodu, že se jedná o náročné téma, které se dá obtížně popularizovat. Proto doporučuji vypracovat k pracovním listům i řešení, a to z důvodu správně

kontroly vypracovaného úkolu. Zároveň upozorňuji na nutnost pečlivé jazykové korektury, zvláště v pracovních listech (interpunkce).

Oceňuji vyváženost poměru teoretické přípravy a praktických aktivit, na které je položen důraz. Je tu tematická posloupnost u zvoleného obsahu a je tu v jednotlivých krocích srozumitelně vysvětlena aplikace *Zákona o svobodném přístupu k informacím*. Pracuje se s didaktickými pomůckami. Možná bych i v *Manuálu* a v *Metodice* v teoretických částech do úvodu ještě vsunul konkrétní ponaučení o tom, proč je znalost, jak získat informace, důležitá pro budoucí život studenta (ten předpokládá, že si veškeré informace získá z internetu) a také fakt, že tyto informace podle pravdivosti hodnoty má třídit. Např. že tuto dovednost může využít při volbě zaměstnání nebo při dosažení nějakého konkrétního cíle.

Případně další komentáře/poznámky k programu

Program je zpracován velmi solidně, na patřičné didaktické úrovni. Mezi materiály však postrádám závěrečnou *Zprávu o ověření programu v praxi*, zřejmě nedopatřením byla přiložena *Zpráva z jiného vytvořeného programu* (autorka ing. Jana Hrbková, PhD.).

Potvrzují soulad tohoto programu se zaměřením výzvy, se strategickými dokumenty, s pojetím kompetencí pro demokratickou kulturu a s požadavky na výstupy aktivity č. 7, které jsou uvedeny v Pravidlech pro žadatele a příjemce – specifická část (navazující dokument výzvy Budování kapacit pro rozvoj škol II). Program je zpracován kompletně a je na potřebné odborné a didaktické úrovni.

Jméno, příjmení, titul	Datum a místo	Podpis
prof. PhDr. Miloš Zelenka, DrSc.	30. 11. 2020, Praha	